

Aradan yıllar geçmiş. Genç padişah, kendisini bildirmeden, babasına bir mektup göndererek, memleketine dâvet etmiş. Babası, komşu bir memleket padişahından gelen dâveti kabul etmiş. Gezip eğlenmeye bayıldığı için, bir tabur askerle birlikte hemen gelmiş.

Genç padişah, çok güzel yemekler hazırlatmış. Fakat hiç birine tuz koydurmamış.

Genç padişah bıyık ve sakal bıraktığı için, ilk karşılaştıkları zaman babasının tanımadığını hissedince, pek sevinmiş.

Ne ise, akşam yemeğini yemişler. Misafir padişah yemekleri çok beğenmiş ama tuzsuz oluşuna hayret etmiş. İçine baygınlıklar geldiği halde, hiçbir şey söylememiş.

Ertesi gün, askerlerini dolaşmış. Hatırlarını sormuş. Onlar da yemeklerin tuzsuz oluşundan şikâyet etmişler.

O gün öğle yemeğini yerlerken, misafir padişah:

Kuzum, sizin memlekette tuz bulunmaz mı? diye sormuş.

Genç padişah, gülerek:

Vardır padişahım, diye cevap vermiş. Hem o kadar çoktur ki, bütün dünyaya tuz buradan gider.

Bu cevaba büsbütün şaşırın padişah:

İyi ama demiş, bütün yemekleriniz tuzsuz. Sebebi nedir?

Genç padişah bu sefer:

Sizin tuzu hiç sevmediğinizi, yemeklerinize koydurmadığınızı söylediler de, demiş, onun için koydurmadım.

Padişah, derhal atılmış:

Katiyen efendim, demiş, yanlış söylemişler. Tuzsuz hayat mı olurmuş? Ben tuzu çok severim.

O zaman, genç padişah, gülerek:

Ama demiş, küçük oğlunuz size: “Ben seni tuz kadar severim” dediği zaman, onu cellâtlara teslim etmişsiniz?

Bu söz üzerine, padişah, kendine gelmiş. Karşısındaki genç padişaha dikkatle bakınca, oğlunu tanımış. Arkasından da gözlerinden iki damla yaş yuvarlanmaya başlamış.

Baba, oğul hemen kucaklaşmışlar. Sevinçleri görülecek şeymiş. Onlar ermiş muradına...

TUZ

Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, bir padişahın üç oğlu varmış.

Padişah, akıllı oldukça kıt bir adammış. Yaşına, padişahlığına yakışmayan hareketler yapar, herkesi kendine güldürürmüş. Devlet işleriyle hiç uğraşmazmış. Vaktini hep ava gitmekle, eğlenceler tertiplemekle geçirirmiş.

Günlerden bir gün, üç oğlunu da yanına çağırarak, onlara:

Söyleyin bakayım, diye sormuş, beni ne kadar seviyorsunuz?

Babalarının böyle tuhaf hallerine alışık olan şehzadeler, onun bu sorusunu hiç yadırgamamışlar. Fakat onun, sorduğu bir şeye karşılık verilmediği zaman da ne kadar kızdığını bilirlermiş. Önce en büyük şehzade cevap vererek:

Babacığım, demiş, sizi altın kadar, elmas kadar, pırlanta kadar seviyorum.

Büyük oğlunun bu cevabı padişahın pek hoşuna gitmiş. Kahkahalarla güldükten sonra, ortanca oğluna bakmış:

Ya sen beni ne kadar seviyorsun bakayım? diye sormuş. O da:

Babacığım, demiş, ben sizi bal kadar, börek kadar, kadayıf kadar seviyorum.

Ortanca oğlunun cevabı da padişahın hoşuna gitmiş. Gene kahkahalarla gülmüş. Sonra en küçük şehzadeye dönerek:

Söyle benim küçük oğlum, demiş, ya sen beni ne kadar seviyorsun bakayım?

Küçük oğlan, birdenbire cevap verememiş. Biraz yutkunduktan sonra:

Babacığım, demiş, ben sizi tuz kadar seviyorum.

Küçük şehzadenin bu beklenmedik cevabı karşısında, ağabeyleri, kendilerini tutamayıp gülmüşler. Padişahın da suratı birden asılmış.

Kaşlarını çatarak:

Ne dedin, ne dedin? diye bağırarak. Beni tuz kadar seviyorsun ha? Seni utanmaz, hain evlat seni. Dünyada tuzdan daha kıymetli bir şey bulamadın mı?

Sonra, hiddetle, yanındaki küçük bir sedef sandıktan iki kese altın çıkarmış. Birini büyük oğluna, ötekini de ortanca oğluna atmış. Onlara, eliyle dışarı çıkmalarını işaret etmiş. Her iki oğlu da âdeta yerleri öpüp geri geri giderlerken, padişah ellerini çırpılmış. İçeri bir Arap girince:

Çabuk bana cellâtları çağırın! diye bağırarak.

Arap uşak hemen dışarıya çıkmış. Kısa bir zaman sonra, iri boylu, yarı çıplak bir halde, korkunç iki Arap cellâtlarla içeri girmiş.

Padişah, küçük oğlunu göstererek:
Çabuk bunu alın! Kafasını uçurun! Diye bağır-
mış. Eğer emrimi yerine getirmezsensiz, ikinizi de parça
parça doğratırım...
Herkes gibi sarayda küçük şehzadeyi cellâtlar da pek
çok severlermiş. Padişahın bu emri üzerine, onu
tutup sürükleyerek dışarıya çıkarmışlar. Hemen iki
at hazırlatmışlar. Birisi küçük şehzadeyi yanına
almış. Atları dağlara doğru sürüp gitmişler.
Saraydan oldukça uzak bir yerde, bir dağ başında
durmuşlar.
Küçük şehzade pek üzüntülü imiş. Dokunsalar
nerede ise ağlayacakmış. Cellâtlar onun bu haline

acımışlar. Bir tanesi:

Şehzadem, demiş, biz sana kıyamayacağız. Ama padişahımızın emrini sen de
kulaklarınla duydun. Bari gömleğini çıkarıp bize ver de, bir tavşan yakalayıp
onun kanına bulayalım... “İşte şehzadeyi kestik” diye kanlı gömleği götürüp
babanıza verelim. Sen de buralardan uzaklaş, bir daha memlekete dönme!
Şehzade, cellâtların bu teklifine sevinmiş. Hemen soyunup gömleğini onlara
vermiş. Hayatını bağışladıkları için her ikisine de teşekkür etmiş. Atın birini de
onlardan alarak uzaklaşmış, gözden kaybolmuş.

Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş, altı ay bir güz gitmiş... Nihayet bir
memlekete varmış. O kadar yorgunmuş ki, neredeyse, attan inerek yere
uzanıp uyuyacakmış.

Şehre girerken, yol kenarındaki ilk evin kapısını çalmış. Kapıyı ihtiyar bir kadın
açmış. Ona, şehzade olduğunu bildirmemiş, dünyada kimsesi bulunmadığını,
bu memleketin de yabancı olduğunu söyleyerek kendisini evlatlığa kabul
etmesini rica etmiş. Zaten ihtiyar kadının da hiç kimsesi yokmuş. Zahmet
çekmeden yetişmiş bir çocuk sahibi oldum diye sevinerek şehzadeyi evlatlığa
kabul etmiş.

İhtiyar kadın, şehzadenin önüne yiyecek koymuş. Karnını doyuran şehzade,
gidip çeşmede elini, yüzünü, ayaklarını güzelce yıkamış. Sonra atının da
karnını doyurmuş. Bu işler bitince, kadının yaptığı yatağa kendini atarak derin
bir uykuya dalmış.

Ertesi sabah uyandığı zaman, şehzade, pencereden halkın akın halinde bir
tarafa doğru gittiğini görmüş, ihtiyar kadına:

Anacığım demiş, herkes böyle nereye gidiyor? Bayram filan mı var?
İhtiyar kadın:

2

Bayram değil ama oğlum, demiş, ondan daha önemli bir şey var. Bugün talih
kuşunu uçuracaklar, padişahımızı seçecekler...

Bu sefer şehzade:

Ne olur anacığım, demiş, beni de götür. Hiç olmazsa seyrederiz.

İhtiyar kadın evlatlığını kıramamış. Kalkıp giyinerek sokağa çıkmışlar. Halkla
beraber büyük meydana gitmişler.

Herkes toplandıktan sonra, talih kuşunu
uçurmuşlar. Talih kuşu, kalabalığın üzerinde
dolaşmaya başlamış. Kimisi, “acaba bana mı
konacak?” diye heyecan geçiriyor, kimisi de,
“benim başıma konsun” diye ayaklarının ucuna
basarak boyunu yükseltiyormuş.

Ne ise, kuş, döne dolaşa gelip bizim küçük
şehzadenin başına konmamış mı?

Buna hiç kimse razı olmamış. Her kafadan bir laf
çıkıyor, kimisi de:

O yabancı, padişah olamaz! diye bağırıyormuş. Çaresiz seçimi bozmuşlar.
Ertesi sabah tekrar toplanmaya karar vermişler.

Ertesi gün herkes gene meydanda toplanmış. Bu sefer de bir yanlışlık olur da,
halkı kızdırırım diye, küçük şehzade, gidip yol kenarındaki mezarlıkta, bir taşın
yanında oturmuş.

Talih kuşunu uçurmuşlar. Halk heyecandan kırılıyormuş. Ama kimsede de ses
seda yokmuş. Gözler hep havada kuşun uçuşunu dikkatle takip ediyormuş.
Talih kuşu, döne dolaşa gidip bu sefer de mezarlık kenarında oturan
şehzadenin başına konmamış mı?

Halk gene kıyameti koparmış. Bir taraftan da:

Olmadı, olmadı, Türk’ün şartı üçtür; diye bağırانlar olmuş. Çaresiz bu seçimi
de bozmuşlar. Yeniden toplanmaya karar vermişler.

Ertesi sabah, halk meydanda çok erkenden toplanmış. Şehzade ile ihtiyar
kadın evlerinden henüz çıkmış, meydana doğru gelirlerken, talih kuşu
uçurulmuş.

Kuş gene kalabalığın üzerinde birkaç defa dönmüş. Sonra oradan hızla
uzaklaşarak, gidip meydana doğru yeni gelmekte olan şehzadenin başına
üçüncü defa konmuş. Bu sefer hiç kimse itiraz edememiş. Bizim küçük
şehzade de padişah olarak o memleketin idaresini eline almış. Akıllı çocuk
olduğu için, kısa zamanda halka kendini sevdirmiş. Birçok işler yapmış.
Memleketi gül gibi idare etmeye başlamış.

3